

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/264/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202004
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214202004.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v právnej veci žalobkyne: W. T., F.. XX.XX.XXXX, T., S. XX, proti žalovanej: Š. E., F.. XX.XX.XXXX, A., E. A. XXX, zastúpenej JUDr. Tomášom Havlíkom, advokátom, Bratislava, Šoltésovej 12, o zaplatenie 20.456 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi 20.456 eur s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 31.01.2015 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaná je povinná zaplatiť tunajšiemu súdu 1.227 eur na súdnom poplatku, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 12.02.2014 sa žalobkyňa domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by bola žalovaná zaviazaná zaplatiť jej sumu 20.456 eur s 3% úrokom z omeškania od 01.09.2012 do zaplatenia a náhradou trov konania. V žalobe uviedla, že so žalovanou dňa 08.09.2009 uzavrela zmluvu o pôžičke na sumu 25.864,71 eur, naposledy splátku žalovaná uhradila v auguste 2012 a od septembra 2012 je v omeškaní so sumou 20.456 eur. Uplatnený nárok je splatný, žalobkyňa žalovanej doručila aj písomnú upomienku - pokus o zmier v septembri 2013.

Písomným podaním zo dňa 08.01.2015 žalobkyňa doplnila skutkový stav veci s tým, že s dcérou žalovanej uzavrela kúpnopredajnú zmluvu, z ktorej však žiadne peniaze neprevzala, pretože kupujúca ju presviedčala, že pokiaľ nebude mať prepísaný na seba dom aj s pozemkom, nedostane od banky úver, nakoľko mal byť zabezpečený záložným právom k domu s pozemkom. Kupujúcej však úver v banke zamietli, preto sa dohodli na splácaní kúpnej ceny po 12.000 Sk mesačne, ktorú sumu kupujúca splácala, pričom jej tvrdila, že úver naďalej vybavuje. Následne žalobkyňa zistila, že kupujúca je vedená v registri neplatičov a úver jej poskytnutý nebude. Následne preto žalobkyňa trvala na spísaní zmluvy o dlžnej sume, ktorá teda vznikla na základe kúpnopredajnej zmluvy a nesplatennej časti, čiže zostatku, ktorý spoločne vypočítali a dohodli sa na jeho ďalšom splácaní vo výške 400 eur mesačne. K tomu kupujúca a žalovaná jej predložili zmluvu o bezúročnej pôžičke so sankciou 50 eur za každú omeškanú splátku, žalovaná sa stala spoludlžníčkou a zmluvu o pôžičke podpísala. Určenú čiastkou splácali nepravidelne a naposledy platbu na účet žalobkyne vykonali v auguste 2012.

Žalovaná sa k žalobe vyjadrila písomne podaním zo dňa 05.08.2015 a navrhla žalobu zamietnuť s tým, že je nedôvodná a absolútne neopodstatnená. Namietla svoju pasívnu vecnú legitímáciu. Uviedla, že tvrdenia žalobkyne nemajú oporu v reálnom skutkovom stave, ani v dôkazoch žalobkyňou predložených,

nakoľko medzi žalovanou a žalobkyňou nikdy nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, ktorá by na strane žalobkyne zakladala nárokovateľné plnenie. Zmluva o pôžičke je reálnym kontraktom, na vznik ktorého sa vyžaduje faktické odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi, nestačí len uzavretie zmluvy, ale vyžaduje sa reálne odovzdanie veci dlžníkovi. K odovzdaniu peňazí žalobkyňou a k ich prevzatíu žalovanou nikdy nedošlo a preto nevyhnutne nemohlo dôjsť ani k vzniku samotnej pôžičky. Na pojednávaní dňa 15.04.2015 cestou svojho advokáta vzniesla námietku premlčania nároku s poukazom na to, že žaloba bola podaná v roku 2014, pričom zmluva bola uzatvorená v roku 2009.

Písomným podaním zo dňa 21.04.2015 žalobkyňa uviedla, že si uplatňuje úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne od 01.09.2012 do zaplatenia, aj zaplatenie sankcií - zmluvnej pokuty 50 eur z každej omeškanej splátky. Celkový nárok v tomto znení špecifikovala na pojednávaní dňa 04.05.2015. V zmysle tohto podania súd uznesením zo dňa 06.05.2015 o pripustil zmenu žaloby. Ďalším písomným podaním zo dňa 19.05.2015, ktorým žalobkyňa špecifikovala nárok na zmluvnú pokutu z neuhradených splátok, žalobkyňa upravila žalobný petit s tým, že si uplatňuje na istine 18.556 eur a na sankciách 1.900 eur, spolu 20.456 eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne od 01.09.2012 do zaplatenia. Zmenu žaloby súd pripustil uznesením č. k. 12C/264/2014-160 zo dňa 01.06.2015.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkyne, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že pôvodne predala dcére žalovanej dom aj so záhradou, ktorá si na vyplatenie kúpnej ceny mala vybaviť úver, pričom kupujúca žalobkyňa tvrdila, že najprv musí byť dom prepísaný na ňu, aby ho pri úvere mohla založiť. Z toho dôvodu žalobkyňa zmluvu podpísala, pričom pri vybavovaní úveru ju žalobkyňa aj sprevádzala. Následne sa však (žalobkyňa) dozvedela, že kupujúca je evidovaná ako neplatič a sú vedené proti nej exekúcie, z ktorého dôvodu (žalobkyňa) najprv žiadala vrátenie domu so záhradou, následne sa dohodli na splácaní kúpnej ceny, ktorú kupujúca splácala vo výške 12.000 Sk mesačne, po zmene peňažnej meny na podnet žalobkyne dala kupujúca vyhotoviť zmluvu a platila splátky ďalej, do júla 2010. V roku 2009 dcéra žalovanej dom predala tretej osobe, ukončila pracovný pomer a odišla do zahraničia. Nejaké splátky zaplatila aj žalovaná. Zmluva o pôžičke je teda uzavretá preto, že jej dlhovala vyplatenie domu, zmluvu dala vypracovať dcéra žalovanej. Voči dcére žalovanej (kupujúcej) o zaplatenie rovnakej sumy podala žalobkyňa žalobu osobitne, na súde v Bratislave.

Žalovaná vypovedala, že jej dcéra vysvetľovala, že má nejaké problémy ohľadne doplatenia domu a preto sa žalovaná dostavila na jeseň 2009 k notárovi podpísať nejaký papier, ktorý ani nečítala, až následne sa dozvedela, že sa stala spoludlžníčkou. Žiadne peniaze jej však nikto nedal, vec ďalej neriešila, dôverovala svojej dcére. Žalobkyňa platila za dcéru, výšku dlhu na kúpnej cene nepozná, podľa nej ide o záležitosť medzi žalobkyňou aj dcérou žalovanej.

Svedkyňa F. P. - dcéra žalovanej, vo svojej výpovedi uviedla, že zmluva o pôžičke bola uzavretá, pretože pred časom kúpila od žalobkyne dom a nevyplatila jej kúpnu cenu ihneď. Zmluvu o pôžičke dala vypracovať nejakému pánovi, ktorý sa takými vecami zaoberá, sama sa však v tom nevyznala a poriadne tomu nerozumela. Dnes si uvedomuje, že sa dokument nemal volať zmluvou o pôžičke, ale skôr zostatok z predaja, v skutočnosti jej žiadne finančné prostriedky neboli poskytnuté. Splátky platila podľa svojich možností, okolo 300 až 400 eur.

V zmysle „zmluvy o pôžičke“ zo dňa 28.09.2009 uzavretej medzi žalobkyňou ako veriteľkou, svedkyňou ako dlžníčkou a žalovanou ako spoludlžníčkou - matkou dlžníčky predstavovala k 31.08.2009 dlžná suma 25.864,71 eur (článok I. zmluvy) ako zostatok kúpnej ceny rodinného domu a pozemku zo zmluvy zo dňa 09.01.2008 (čl. II.1), dlžníčka a spoludlžníčka sa zaviazali dlh splácať bez úroku pravidelne v mesačných splátkach po 400 eur vždy do 30. dňa mesiaca na bankový účet žalobkyne s tým, že pokiaľ dlžníčka alebo spoludlžníčka z akýchkoľvek dôvodov, ktoré veriteľ neuzná, nesplní mesačnú splátku v termíne, je povinná zaplatiť navyše zmluvnú pokutu 50 eur. Zmluva je podpísaná všetkými tromi zúčastnenými osobami overeným podpisom pred notárom, navyše podpisom syna žalobkyne, ako nástupcov žalobkyne v prípade jej smrti.

Z výpisov z účtov predložených žalobkyňou vyplývajú zo strany žalovanej a jej dcéry vykonané platby od septembra 2009 do konca roka v sume 1.170 eur, v roku 2010 v sume celkom 5.238,70 eur a v roku 2012 v sume celkom 900 eur, spolu 7.308,70 eur, z čoho predstavuje tak zostatok na sume určenej v zmluve o pôžičke 18.556,01 eur.

Kúpnu zmluvou zo dňa 10.12.2007 žalobkyňa predala svedkyňi rodinný dom aj s pozemkami za kúpnu cenu 1.000.000 Sk (30.187,77 eur). Vklad vlastníckeho práva svedkyne do katastra nehnuteľností bol povolený v správnom konaní R.-XXXXX/XXXX dňa 09.01.2008.

Na Okresnom súde Bratislava V sa pod sp. zn. 49C/376/2014 (pôv. 27Ro/172/2014) vedie konanie vo veci o žalobe podanej žalobkyňou voči svedkyňi o zaplatenie 20.456 eur s 8,75% úrokom z omeškania od 01.09.2012 do zaplatenia. Proti platobnému rozkazu zo dňa 04.06.2014 svedkyňa (v danom konaní žalovaná) podala odpor v obdobnom znení, ako sa vyjadrila žalovaná v tomto konaní. Podľa informácie dotknutého súdu prvé pojednávanie je nariadené na 23.09.2015.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v platnom znení - OZ) zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 41a ods. 1 OZ ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

Podľa § 558 OZ ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa § 533 OZ kto bez súhlasu dlžníka dohodne písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne. Ustanovenie § 531 ods. 4 tu platí obdobne.

Podľa § 511 ods. 1 OZ ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Podľa ods. 2 zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Podľa ods. 2 ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z. v znení platnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 110 ods. 1 druhej vety OZ ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobkyňa uzavrela kúpnu zmluvu s dcérou žalovanej, v zmysle ktorej mala nárok na vyplatenie dohodnutej kúpnej ceny od dcéry žalovanej, k vyplateniu kúpnej ceny však doposiaľ nedošlo v plnom rozsahu, dcéra žalovanej ako kupujúca kúpnu cenu splácala. Na podnet žalobkyne pripravila svedkyňa (kupujúca) dokument nazvaný ako „zmluva o pôžičke“. V danom prípade však medzi žalobkyňou (na jednej strane) a dcérou žalovanej a žalovanou (na druhej strane) k žiadnej pôžičke nedošlo, tu ide o neplatnú zmluvu, avšak dokument obsahuje náležitosti uznania dlhu - obsahuje dôvod (právny titul) aj výšku (uvedenú svedkyňou ako dlžníčkou) dlhu, pričom matka kupujúcej - žalovaná dokument podpísala ako označená spoludlžníčka, preto v zmysle citovaného ustanovenia § 511 ods. 1 OZ je tu na jej strane daná pasívna legitímácia a žalobkyňa oprávnene žiada plnenie aj od nej. Keďže ide o písomne uznaný dlh, v zmysle citovaného ustanovenia § 110 ods. 1 OZ je premlčacia lehota stanovená na 10 rokov, a teda doposiaľ nedošlo k premlčaniu nároku vyplývajúceho zo žalobkyňou predloženého dokumentu. Čo sa týka výšky nároku, výpisy z účtov žalobkyne a jej tvrdenia, teda platby vykonané dcérou žalovanej a žalovanou, neboli v nejakom smere žalovanou sporované, preto súd uzavrel, že zostatok dlhu bol správne vyčíslený a uplatnený. Nárok na zmluvnú pokutu, ktorá bola riadne dohodnutá v písomnej forme, súd žalobkyňi takisto priznal, neuhradené splátky špecifikovala žalobkyňa v písomnom podaní zo dňa 19.05.2015 a rovnako neboli v žiadnom smere zo strany žalovanej sporované. Zároveň súd priznal žalobkyňi aj nárok na úrok z omeškania, keďže žalovaná sa do omeškania preukázateľne dostala, avšak posunul čas omeškania, vzhľadom k tomu, že v dokumente o uznaní dlhu nebola dohodnutá strata výhody splátok, splatnosť uznaného záväzku tak nastala až splatnosťou poslednej splátky, ktorá mala byť zaplatená dňom 30.01.2015. Nárok v čase podania žaloby nebol splatný v celom rozsahu, avšak v priebehu konania jeho splatnosť nastala. (§ 154 ods. 1 O. s. p. - pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia)

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvoze manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Žalobkyňa bola od poplatkovej povinnosti oslobodená uznesením č. k. 12C/264/2014-43 zo dňa 13.02.2015 v plnom rozsahu a preto súd k poplatkovej povinnosti za podaný návrh na začatie konania zaviazal žalovanú.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., žalobkyňi ako úspešnému účastníkovi konania však nepriznal k náhrade žiadne trovy, nakoľko si žiadne neuplatnila a zo spisu jej žiadne nevyplývajú..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995
Z. z. (Exekučný poriadok)